

РЕШЕНИЕ

№ 181

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Мариела П. Миланова
като разгледа докладваното от Мария Райкинска Въззивно търговско дело № 20241001000136 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

С решение № 260000/06.12.2023 г. по т.д. № 290/2004 г. на ОС - Враца е оставена без уважение молба с вх. № 261469/04.12.2023 г., подадена от В. Г. С. – законен представител на „Химко“ АД (н) с ЕИК 816089688, с искане производството по несъстоятелност на дружеството да бъде прекратено, без то да бъде заличавано, като неоснователна.

„Химко“ АД (н), чрез законния си представител, е депозирало въззивна жалба, с която обжалва посоченото решение и поддържа, че същото е неправилно. Неправилно съдът по несъстоятелността приел, че за вземанията на кредиторите на дружеството, определени по размери и падежи с оздравителния план на дружеството, приложима е само разпоредбата на чл. 110 ЗЗД. До този извод съдът достигнал чрез превратно тълкуване нормата на чл. 707б, ал. 1 ТЗ. Жалбоподателят поддържа, че в случая е приложим не само чл. 110 ЗД, но и чл. 111 ЗЗД, който установява тригодишна погасителна давност за някои вземания. Неправилно съдът приемал още, че новата давност е започнала да тече не от 20.02.2007 г. с влизане в сила на решението за утвърждаване на оздравителния план, а от 19.05.2010 г., респ. от датата на настъпване на изискуемостта на всяка отделна вноска по погасителния план Съдът не отчел, че планът за оздравяване не представлява един график за плащане на суми към кредиторите, а съвкупност от управленски, организационни, правни, финансови, технически и други действия, като задължението за тях е настъпило в момента на влизане в сила на утвърждаването от съда на оздравителния план, от която дата е започнала да тече и погасителната давност за вземанията на кредиторите. Изложени са и доводи за неправилност приетото от съда по несъстоятелността, че в определение на САС по в.ч.т.д. № 677/2023 г. имало произнасяне по доводите на жалбоподателя. Сочи се, че всички условия за прекратяване производството по несъстоятелност на „Химко“

АД са налице – вземанията на всички кредитори извън публичните, са погасени по давност и дружеството има имущество. Въз основа на всичко изложено се иска отмяна на обжалваното решение и постановяване прекратяване на производството по несъстоятелност без заличаване на длъжника, на основание чл. 735, ал. 3 ТЗ. Направено е и искане да бъде допуснато предварително изпълнение на решението за прекратяване, тъй като в противен случай биха настъпили непоправими вреди.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.613а, ал. 1 ТЗ, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт (обжалваното решение е обявено в ТРРЮЛНЦ на 06.12.2023 г., а жалбата е изпратена чрез куриер на 13.12.2023 г.).

Отговори от заинтересовани страни не са постъпили.

Такъв е постъпил от синдика на „Химко“ АД (н) – Р. Т. На първо място тя сочи, че съдът по несъстоятелността се произнесъл с обжалваното решение по искане, което било недопустимо, тъй като на същото основание вече бил провеждан иск и било налице влязло в сила решение – определение на ВрОС № 48/16.01.2020 г. по т.д. № 290/2004 г., потвърдено с Решение № 11761/04.08.2020 г. по ч.т.д. № 1557/2020 г. на САС, с което било оставено без уважение предходно идентично искане за прекратяване производството по несъстоятелност при условията на чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ вр. чл. 735, ал. 2 ТЗ. Предвид посоченото и при позоваване на нормата на чл. 299 ГПК, синдикът е поискала да бъде прекратено повторно заведеното делото.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Следователно относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан и следва да се произнесе в рамките на наведените от страните оплаквания, като обаче следва служебно да провери спазването на императивни материалноправни разпоредби, приложими към спора (така т. 1 от тълк. решение № 1/2013г. по тълк.д. № 1/2013 г. на ВКС, ОСГТК).

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно. Във връзка с допустимостта и правилността, като взе предвид наведените във въззивната жалба и депозирания отговор на синдика пороци на атакувания акт и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Производството по несъстоятелност на „Химко“ АД (н) е откритото с решение от 07.12.2004 г. по търг. дело № 209/2004 г. по описа на Окръжен съд – Враца С решение на съда по несъстоятелността - от 10.01.2007 г. (влязло в сила на 19.02.2007 г.) е утвърден приет от събраниято на кредиторите план за оздравяване на длъжника и производството по несъстоятелност е прекратено. Впоследствие то е възобновено на основание чл. 709, ал. 1 ТЗ по молба от 21.01.2011 г. на кредитора „Булгаргаз“ ЕАД от 21.01.2011 г., като с решение от 06.06.2012 г., постановено по търг. дело № 1484/2012 г. по описа на Апелативен съд – София, влязло в сила на 25.02.2013 г. (с определение № 54/25.02.2013 г. по търг. дело № 965/2012 г. на II-ро т.о. на ВКС, касационното производство по жалба срещу решението е прекратено поради оттегляне на жалбата), длъжникът е бил обявен в несъстоятелност и е започнало осребряване на имуществото му.

Съгласно приетия от кредиторите и утвърден от съда оздравителен план, вземанията на кредиторите е трябвало да бъдат удовлетворени на 50 % от главницата и лихвите, т.е. предвидено е тяхното преобразуване, вкл. е предвидено плащането на първоначална вноска в размер на 2.5 % от преобразуваното вземане в тримесечен срок от датата на влизане в сила решението на съда за утвърждаване на оздравителния план, а плащането на останалите суми е било разсрочено за период от 15 години с

тригодишен гратисен период, платими през тримесечен срок на 60 равни вноски, считано от началото на четвъртата година след влизане в сила на съдебното решение за утвърждаване на плана - следователно от 19.05.2010 г. до 19.02.2025 г.

С молба от 19.11.2019 г. длъжникът „Химко“ АД (н) е поискал от съда по несъстоятелността да прекрати производството по несъстоятелност без заличаване на длъжника, тъй като всички вземания са погасени по давност от една страна, а от друга е останало имущество. Тази молба е оставена без уважение от ОС - Враца с определение № 48/16.01.2020 г. по т.д. № 290/2004 г., потвърдено с Решение № 11761/04.08.2020 г. по ч.т.д. № 1557/2020 г. на САС.

От Представения по делото пред ВрОС Списък на кредиторите с посочване на непогасените чрез плащания вземания във връзка с проведено Събрание на кредиторите от 21.11.2023 г. е видно, че към тази дата има непогасени чрез плащане вземания за около 90 000 000 лева. Пак от същото Събрание на кредиторите е видно, че длъжникът има неосребрен актив – дялове от дружеството „Дружество за заестост“ ООД.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна настоящият съдебен състав приема следното:

По допустимостта на обжалваното решение.

Неоснователно е поддържаното от синдика на „Химко“ АД (н), че молбата на длъжника за прекратяване на производството по несъстоятелност е преклудирана от силата на пресъдено нещо на определение № 48/16.01.2020 г. по т.д. № 290/2004 г. на ОС – Враца, съответно, че съдът по несъстоятелността е постановил недопустимо решение в настоящия случай. Според чл. 298, ал. 1 ГПК решението влиза в сила между същите страни, за същото искане и на същото основание. От предходното произнасяне по искането за прекратяване на производството по несъстоятелност при условията на чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ са изтекли повече от три години. Доколкото прекратяването се иска поради погасяване на вземанията по давност, а давността предполага изтичането на определен времеви период, то изтичането на посоченият нов период от време се явява ново основание на искането на длъжника за прекратяване на производството по несъстоятелност поради погасяване на вземанията по давност. Ето защо не може да се приеме, че е налице обективен идентитет между предходната молба на длъжника и тази, въз основа на която е образувано настоящото производство, съответно молбата, по която се е произнесъл ОС – Враца и по която е постановил обжалваното решение има ново основание и е допустима, съответно производството по нея също е допустимо.

По основателността на обжалваното решение

Съгласно чл. 685а, ал. 1 ТЗ с предявяването на вземане в производството по несъстоятелност давността се прекъсва. Давността спира да тече, докато трае производството по несъстоятелност.

Съответно, според чл. 707б ТЗ, в хипотеза на приет от кредиторите и утвърден от съда по несъстоятелност оздравителен план за вземанията по чл. 706, ал. 1 ТЗ (тези, възникнали преди датата на решението за откриване производство по несъстоятелност и преобразувани с оздравителния план) започва да тече нова давност по чл. 110 от Закона за задълженията и договорите от деня на влизане в сила на решението за утвърждаване на плана за оздравяване, когато тези вземания подлежат на незабавно удовлетворяване, а ако с плана изпълнението им е отсрочено или разсрочено - от настъпване на изискуемостта. В случай че бъде поискано възобновяване на производството по несъстоятелност, давност не тече за приетите вземания, докато трае производството по възобновяване.

Разпоредбата на чл. 707б, ал. 1 ТЗ ясно сочи кой е началният момент на течението на давността в хипотеза на утвърден оздравителен план – той зависи от това, кога настъпва новият падеж на съответното вземане според оздравителния план, като са възможни две хипотези: ако вземането подлежи на незабавно удовлетворяване, то давността тече от влизане в сила на решението за утвърждаване на плана, или в случая от 19.02.2007 г.; ако вземането е разсрочено или отсрочено, давността започва да тече от съответния нов падеж.

В случая по-голямата част от вземанията, възникнали преди датата на решението за откриване производството по несъстоятелност са отсрочени и разсрочени на 60 вноски за период от 15 г., или давността за всяка такава вноска започва да тече от съответния ѝ падеж. Неоснователно е поддържаното от жалбоподателя, че понеже планът за оздравяване съдържа и мерки по управление и организация, чието изпълнение се дължи веднага, то давността и за вземанията е започнала да тече от утвърждаване на плана. Посочените управленски и организационни задължения и тяхното изпълнение по никакъв начин не влияят на течението на давностния срок относно вземанията, защото законът не прави такава връзка, а тълкуването на жалбоподателя е *contra legem*.

На следващо място спорен въпрос пред настоящата инстанция е този относно срока на давността за вземанията, която тече при утвърден оздравителен план. Чл. 707б, ал. 1 препраща към нормата на чл. 110 ЗЗД, според която с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Според настоящият съдебен състав препращането е към уреденият с тази норма петгодишен давностен срок, а не и към възможни други законови хипотези, уреждащи различен срок на давността. Смисълът на това препращане идва от това, че законът всъщност приравнява като последици относно течението на давността влязлото в сила решение и утвърденият оздравителен план. Така както при влязло в сила решение новата давност е винаги петгодишна, независимо дали вземанията, присъдени с него са някои от посочените в чл. 111 ЗЗД и по принцип се погасяват с кратката тригодишна давност – чл. 117, ал. 2 ЗЗД, така и при утвърден оздравителен план новата давност за преобразуваните с него вземания е винаги петгодишна, независимо от характера на преобразуваните вземания преди това. Ето защо е неоснователно поддържаното от жалбоподателя, че тъй като преобразуваните вземания са с периодичен характер, то приложима за тях е кратката тригодишна давност.

Предвид посоченото, давността за най-рано падежиралото вземане по оздравителния план би било погасено по давност на 19.05.2015 г. (тъй като най-ранният падеж е на 19.05.2010 г.) Течението на давността е спряно обаче през 2011 г., след изтичане само на около година от началото на давностния срок за част от вземанията, с иниципирането на производство по възобновяване производството по несъстоятелност и такава не е текла до неговото приключване с решение за възобновяване, влязло в сила на 25.02.2013 г. – чл. 707, ал. 2 ТЗ. След възобновяване на производството по несъстоятелност давност също не е текла и не тече и до настоящия момент, предвид нормата на чл. 685а, ал. 1 изречение второ ТЗ. Ето защо няма как всички непогасени чрез плащане вземания да са погасени по давност.

След като в производството по несъстоятелност все още има непогасени вземания, (а това е видно от последния списък на кредиторите към ноември 2023 г.) и е налице неосребрено имущество, то не са налице предпоставките за прекратяване производството по несъстоятелност по чл. 735, ал. 1 ТЗ.

Поради достигане от настоящата инстанция до краен извод, идентичен на извода на съда по несъстоятелността, обжалваното решение е правилно и следва да бъде потвърдено.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260000/06.12.2023 г. по т.д. № 290/2004 г. на ОС – Враца, с което е оставена без уважение молба с вх. № 261469/04.12.2023 г., подадена от В. Г. С. – законен представител на „Химко“ АД (н) с ЕИК 816089688, с искане производството по несъстоятелност на дружеството да бъде прекратено, без то да бъде заличавано

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в 14-дневен срок от обявяването му в Търговския регистър (ТРРЮЛНЦ).

Решението да се обяви в ТРРЮЛНЦ по партидата на „Химко“ АД (н).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____